

Temadag om Diskriminering

Programförslag

En temadag om Diskriminering

I Sverige har vi en lag som heter diskrimineringslagen, den finns för att personer inte ska bli diskriminerade, till exempel på grund av sin funktionsnedsättning.

Vad som är diskriminering och vad man kan göra om man har blivit diskriminerad kan många gånger kännas svårt att veta.

Riksförbundet FUB, Inre Ringen och Ung i FUB har därför tagit fram det bifogade programförslaget på en temadag samt stödmaterial som hör ihop med programpunkterna.

Vill man ordna en halvdag eller en temadag, eller göra någon enstaka aktivitet, går det utmärkt att plocka ut delar av programmet.

Vi hoppas att många känner sig sugna på att ordna något på hemmaplan!

Har ni frågor är ni mycket välkomna att kontakta oss som har arbetat med programmet!

Bästa hälsningar,

Emelie Mynde

Förbundsjurist

emelie.mynde@fub.se

Marcus Nilsson

Föreningsutvecklare & samordnare Ung i FUB

marcus.nilsson@fub.se

Programförslag

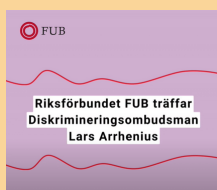
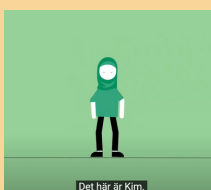
10:00 – 10:30

Start på temadagen – Hej och välkommen!

Deltagarna kan berätta vad de heter och varför de ville komma på temadagen.

10:30 – 10:45

Film: Kim blir diskriminerad och det är inte OK!

[Kim blir diskriminerad och det är inte ok! \(youtube.com\)](https://www.youtube.com/watch?v=...)

Film: Christina Heilborn intervjuar Diskrimineringsombudsmannen

[Intervju med Diskrimineringsombudsmannen - YouTube](https://www.youtube.com/watch?v=...)

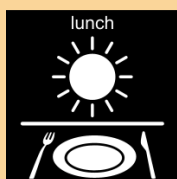
10:45 – 11:30

Aktivitet: Diskriminering eller orättvist behandlad?

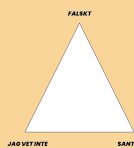
(Se bifogat underlag)

11:30 – 12:30

Lunch

12:30 – 13:15

Tre hörn: Diskriminering i skolan

13:15 – 13:30

Kort paus
(Vid behov)

13:45 – 14:30

Heta stolen: Diskriminering på arbetsplatsen

Kort paus (vid behov)

14:45– 15:00

Film: Det här är Diskriminering: DO förklarar
[Det här är diskriminering_\(youtube.com\)](https://www.youtube.com/watch?v=...)

Sammanfattning av dagen och samtal om var man kan söka hjälp om man blivit diskriminerad, t.ex. anmäla till DO eller kontakta en antidiskrimineringsbyrå.

15:00

Diplomutdelning!

Tack för idag!

Övning: Diskriminering eller orättvist behandlad? - Frågesport

Syfte: Genom denna aktivitet kan deltagarna få några baskunskaper om vad som är diskriminering enligt diskrimineringslagen och vad som är att bli orättvist behandlad, samtidigt som deltagarna kan diskutera sina svar med varandra.

Genomförande:

- Börja med några enkla testfrågor så att deltagarna kan testa metoden.

Till exempel: En person blir sämre behandlad av en chef för att hen har funktionsnedsättning/ En person får inte gå på bio för att hen kommer från ett annat land/

- Läs sedan upp en fråga i taget.

- Låt deltagarna diskutera och hjälpa varandra i samtalen.

Förslag på frågor:

En person som har funktionsnedsättning blir retad av sin granne. Diskriminering eller orättvist?

(Inte diskriminering, diskrimineringslagen gäller bara i offentliga miljöer, t.ex. skolan, arbetet, restauranger m.m. Att grannen säger något elakt är att behandla någon fel men inte diskriminering).

Det finns inte lättläst information på en kommuns hemsida. Diskriminering eller orättvist?

(Diskriminering, kommunen är skyldig att göra informationen tillgänglig för alla kommunens invånare. Om de inte gör det så är det diskriminering p.g.a. bristande tillgänglighet).

En elev som går anpassad grundskola får inte plugga med elever som inte går i anpassad skola?

Diskriminering eller orättvist?

(Diskriminering. Det är både diskriminering för att eleven med funktionsnedsättning behandlas sämre än de utan funktionsnedsättning men även bristande tillgänglighet eftersom de andra skolämnena inte görs tillgängliga för personen).

Personer från en gruppbostad får inte boka bord på en restaurang. Diskriminering eller orättvist?

(Diskriminering, personer med funktionsnedsättning behandlas sämre än andra personer i en offentlig miljö).

En person startar en bokcirkel och bjuder in alla på jobbet förutom en kollega. Diskriminering eller orättvist?

(Inte diskriminering, även om personerna känner varandra via arbetet så är det privatpersoner som behandlar personen med funktionsnedsättning sämre. Det orättvist men är inte diskriminering).

När man söker ett jobb som varuplockare på en mataffär måste man göra svåra tester för att se hur man är som person. Diskriminering eller orättvist?

(Diskriminering, det är en regel som verkar vara neutral men som missgynnar personer med IF utan att ha ett bra skäl).

Elever i skolan mobbar en person som har samtalsmatta. Diskriminering eller orättvist?

(Inte diskriminering, det är privatpersoner som mobbar. Det är orättvist men inte diskriminering. Däremot har skolan ett ansvar att förebygga trakasserier. Om skolan sedan inte gör något för att mobbingen ska sluta så kan det vara diskriminering).

En person med IF som gör samma arbete som sin kollega har lägre lön än denna. Diskriminering eller orättvist?

(Diskriminering, personer som gör samma jobb lika bra ska ha samma lön. Annars blir man sämre behandlad på grund av sin funktionsnedsättning).

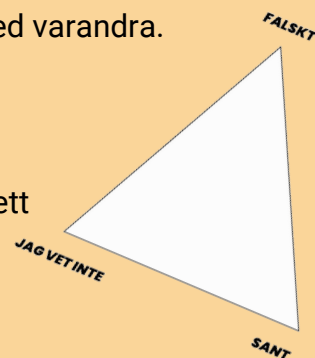
TRE HÖRN -

Diskriminering i skolan

Syfte: Genom denna aktivitet kan deltagarna få fördjupa sig i vad som kan vara diskriminering i skolan, samtidigt som deltagarna kan diskutera sina svar med varandra.

Att förbereda innan:

- * Flytta bort eventuella möbler som är i vägen.
- * Lägg ut ett papper i tre olika hörn: ett "**FALSKT**" hörn, ett "**SANT**" hörn och ett "**JAG VET INTE**" hörn.

Genomförandet:

- Börja med ett eller ett par enkla test-påståenden så att deltagarna kan testa metoden. T.ex. Diskrimineringslagen gäller i skolan! / Ingen ska bli diskriminerad i skolan / Valfritt test-påstående
- När alla är värma i kläderna, börja läs upp de olika påståendena, en i taget
- Varje deltagare visar vad hen tror är rätt svart genom att ställa sig i det hörnet där hens svar står på pappret.
- Låt deltagarna (de som vill!) berätta varför de ställde sig vid den lapp som hen står vid.
- Uppmana gärna deltagarna att diskutera med varandra under övningen.

Förslag på frågor:

- Det är diskriminering om skolan inte låter barn från anpassade skolan leka med barn utanför den anpassade skolan! (**Sant**. Det är diskriminering. Det är en regel som direkt missgynnar personer i den anpassade skolan genom att de inte får leka med vem de vill på samma villkor som andra barn).
- Det är diskriminering om den anpassade skolan inte har elevråd! (**Falskt**. Det är inte diskriminering. Det skulle vara diskriminering om skolan förbjöd det men bara för att det inte finns har inte skolan behandlat någon diskriminerande).
- Det är diskriminering om en elev som går anpassade skolan inte får uppgifter som hen lär sig något nytt av! (**Sant**. Det är diskriminering i form av bristande tillgänglighet. Det betyder att skolan inte har gjort Anpassningar så att eleven får en bra undervisning).
- Det är diskriminering om den anpassade skolan har sin egen skolbal! (**Falskt**. Det är inte diskriminering. Den anpassade skolan behandlas inte sämre genom att ha sin egen bal. Det är t.ex. vanligt att olika klasser har egna baler. Det hade varit diskriminering om de inte hade fått ha det alls p.g.a. anledningar kopplat till funktionsnedsättning).
- Det är diskriminering om en elev inte får en stödassistent eftersom skolan inte har råd! (**Sant**. Det är diskriminering på grund av bristande tillgänglighet. Ekonomi är inte en anledning som skolan kan använda för att inte ge någon det stöd den behöver).

TIPS! Uppmana deltagarna att komma på egna SANT/FALSKT-påståenden!

Heta Stolen - Diskriminering på arbetsplatsen

Introduktion till övningen: Film: [DO - Bristande tillgänglighet \(youtube.com\)](https://www.youtube.com/watch?v=DO-...)
[Röster om diskriminering - funktionsnedsättning \(youtube.com\)](https://www.youtube.com/watch?v=...)

Syfte: Heta stolen är en rolig aktivitet som påminner om hela havet stormar. Deltagarna får ta ställning till om de håller med/tycker att påståendet stämmer eller om de inte hålla med/tycker inte att påståendet stämmer.

Alla påståenden handlar om diskriminering på arbetsplatsen. Deltagarna får reflektera över varför de tycker som de tycker och varför några kanske har en annan åsikt.

Att förbereda innan:

* Ställ stolar i en cirkel. Antal stolar ska motsvara antal deltagare plus en stol.

Genomförandet:

- Deltagarna ska sitta i en cirkel.
- Det ska alltid finnas en tom stol.
- Börja med ett eller ett par enkla test-påstående så att deltagarna testa metoden.
- Det kan gärna upprepas varje gång att deltagarna ska bestämma om de håller med/tycker att påståendet stämmer eller om de inte hålla med/tycker inte att påståendet stämmer. Samt upprepa gärna hur man ska göra, beroende på hur man har svarat.
- När deltagarna är värma i kläderna, börja läsa upp påståenden, en i taget.
- Alla deltagare som håller med påståendet, reser på sig och byter plats med varandra.
- Alla deltagare som inte håller med sitter kvar på in plats.
- Om en person är ensam om att ställa sig upp, sätter sig hen på den tomma stolen.
- Diskutera resultatet efter varje påstående

Förslag på test-påstående: - Det är lätt att hitta information om diskriminering / Ingen ska bli diskriminerad / Valfritt test-påstående

Förslag på påståenden:

- Jag tycker att det är enkelt att veta när man blir diskriminerad.
- Jag vet vem jag ska prata med om jag blir diskriminerad på jobbet.
- Jag tycker att det är svårt att veta hur mycket min arbetsgivare ska göra för att anpassa min arbetsplats.
- Jag tycker det är svårt att veta om det är diskriminering eller inte om jag inte fick ett jobb jag sökt.
- Det är diskriminering om en kollega säger elaka saker på mitt jobb på grund av att jag har IF.